

El viròleg Boris Revollo confirma que es poden celebrar activitats culturals de manera segura

La segona jornada de 'Programacions segures' organitzada per ARC s'ha centrat en la mirada científica del viròleg Boris Revollo | A més, s'hi han fet tres taules de debat sobre protocols de programacions segures, casos d'èxit en la celebració d'actes i artistes que s'han arromangat

Boris Revollo (Fundació Lluita Contra el Sida i les Malalties Infeccioses) a la les jornades 'Programacions segures' d'ARC

Un dels metges i investigadors de la Fundació Lluita contra la Sida i Les Malalties Infeccioses, Boris Revollo, ha estat l'encarregat d'obrir la jornada més farcida de continguts d'aquests tres dies de jornades *Programacions segures en temps de pandèmia* organitzades per l'Associació Professional de Representants, Promotors i Mànagers de Catalunya (ARC). El viròleg ha treballat d'investigador del VIH i del papil·loma durant deu anys, i en els darrers temps s'ha especialitzat en el coronavirus que, a diferència d'altres virus comuns amb què convivim, s'ha fet "altament letal". Com a expert, Revollo és una veu amb prou autoritat com per dir al conjunt de la societat allò que el sector musical vol escoltar de fa mesos: "es poden celebrar activitats culturals de manera segura".

No ho ha dit pas a la lleugera, sinó que ha dedicat tota una conferència a matisar tot allò que no es pot dir pel boc gros, com que cal distingir entre persones contagiades, contagioses i malalts, o que "els antígens detecten la majoria de virus transmissibles, ja que diagnostiquen les persones

contagioses, que d'altra manera quedarien sense detectar". Per això la importància dels testatges que han fet des del seu equip: des de la primera prova al vaixell de l'Open Arms l'estiu de 2020, fins a les diverses proves pilots amb la voluntat que es puguin obrir al públic els festivals de música i persones que puguin entrar a concerts.

Revollo es vol diferenciar de les persones que donen molts consells però no es remeten a proves testejades. Els concerts de la sala Apolo i del Palau Sant Jordi amb **Love of Lesbian** han obert la porta a demostrar una "estratègia fiable". En totes dues proves les persones assistents no s'hi van contagiar, i fins i tot ho van fer menys que el grup de control -persones de Barcelona que no havien anat al concert i que servien de grup comparador del grup exposat en la prova-. "No es va tenir més risc dins del concert que fora del concert".

Boris Revollo (Fundació Lluïta Contra el Sida i les Malalties Infeccioses) a la les jornades 'Programacions segures' Foto: Gemma Martz

"El fet de cantar és un comportament de risc de transmissió, però dins d'un concert on se segueixen una sèrie d'estratègies per contenir el virus [test d'antígens, mascaretes FFP2, recanvi d'aire, gel hidroalcohòlic i control d'aforaments en zones d'aglomeració com els lavabos] es crea un ambient segur", assegura Revollo i afegeix: "Es poden crear ambients segurs si s'apliquen les estratègies, i en cas de fer activitats a l'aire lliure, no cal el control de ventilació de l'espai". Contràriament a la por i desconfiança que hi ha encara en molts ajuntaments l'investigador Revollo assegura que "és un moment ideal per fer activitat cultural segura seguint les normes; tenim la base, l'evidència científica i l'hem construït de manera responsable per obrir els aforaments per fer concerts".

Precisament les evidències científiques van en augment a cada prova pilot que es fa. Així com s'ha demostrat en les dues següents taules, que s'han centrat en una sèrie de casos d'èxits de programacions en temps de pandèmia amb les seves persones responsables: les festes majors

de Barcelona, Platja d'Aro, Montcada i Reixac o Tàrrrega, amb la presència de la Secretària General d'Interior Beth Abad, els directors de festivals Jordi Herreruella i Xavi Pascual i dels diversos programadors municipals, com l'alcalde de Platja d'Aro Maurici Jiménez, la cap tècnica de Cultura, Regidoria i Patrimoni de Montcada, Marga Vilalta, i l'alcaldesa de Tàrrrega Alba Pijuan Vallverdú.

Xavier Cester (ICEC), Xavi Pascual (PromoArts), Jordi Herreruella (Cruïlla), Beth Abat (PROCICAT) i Cristina Puig Foto: Gemma Martz

Lluny del *lobby* que s'ha imaginat tothom darrere del PROCICAT, la secretària general d'Interior Beth Abad ha explicat com el PROCICAT són unes sigles que responen a un pla d'emergències liderat -en ser una emergència sanitària (i no de protecció civil)- pel departament de Salut, amb el doctor Ramentol al capdavant de la Secretaria, i ella mateixa com a secretària d'Interior, com a figures darrere dels consellers Vergés i Samper, respectivament. Beth Abad ha posat en valor el treball que s'ha fet des de la seva entrada el setembre de 2020, coordinat des de l'administració amb el sector musical i Salut, però ha deixat ben clar que "obrir més ho marca el ritme de vacunació i que no hi hagi mutacions del virus". Sobre aquest perill Revollo ha assegurat que això podria ser així "si no es vacuna als països en vies de desenvolupament, ja que el virus continua circulant".

Jordi Herreruella del festival Cruïlla ?que després de les proves pilot de 500 espectadors a l'Apolo i 5.000 al Palau Sant Jordi, se celebrarà amb el mateix protocol amb un aforament de 25.000 persones? explicava la teoria del formatge gruyere i les tres capes de protecció: si hi ha distància de seguretat, mascareta i ventilació pràcticament es fa impossible la circulació del virus. Per això, Herreruella diferencia el que són aquests projectes controlats del que és una Festa Major, encara prohibida. Tanmateix, les proves de Sitges per part de l'oci nocturn i de La Mirona, fent que a Girona es puguin fer test d'antígens a les farmàcies, estan fent avançar la recerca perquè, amb control d'accessos, hi hagi possibilitat de més llibertat de moviments i arribar a celebrar una cosa

semblant a les Festes Majors. El responsable del Cruïlla i un dels membres de Festivals x la Cultura Segura ha assegurat la necessitat de tenir clar un factor: "Com a societat civil, també tenim un paper. El món cultural hem treballat conjuntament amb l'administració per permetre tornar a l'activitat". I Beth Abad reblava, ratificant-ho, que "el sector no només ha pres la iniciativa sinó que s'ha organitzat".

Per la seva banda, Xavier Cester de l'Institut de les Empreses Culturals (ICEC) ha jugat un paper clau de "corretja de transmissió entre el sector musical i els responsables del PROCICAT". Cester va tenir clar que el seu equip havia de respondre i que "si hi ha marge per fer alguna cosa, fem-la. La cultura és un bé essencial, una necessitat vital". S'ha reparat el sector a base d'escoltar-lo, dialogar-hi i posant sobre la taula ajuts i línies de subvenció, sigui les que ja hi eren i adaptant-les a la situació, o bé amb noves vies de finançament. També s'ha obert el programa.cat a les activitats de Festa Major d'aquest 2021 i les jornades han fet crida als ajuntaments i als artistes per aprofitar aquesta via.

Alba Pijuan (alcaldessa de Tàrraga), Dani Granados (Ajuntament de Barcelona); Marga Vilalta (cap tècnica e l'Ajuntament de Montcada) i Maurici Jiménez (alcalde de Platja d'Aro) Foto: Gemma Martz

Després de les tres intervencions sobre els protocols de programacions segures, la taula sobre les experiències dutes a terme el 2020 han versat sobre les de Barcelona, Platja d'Aro, Montcada i Tàrraga. L'alcalde de Platja d'Aro, Maurici Jiménez, ha estat clar: "No volíem perdre l'activitat cultural, per tant vam crear un espai més gran on poguéssim controlar l'aforament, preticketing, control de seguretat". I afegeix que "també vam dir als grups musicals com **Doctor Prats** que frenessin la gent a l'hora de tocar perquè es poguessin fer les programacions musicals, i alhora es complissin amb garanties de seguretat". L'any 2020 van seguir amb el topall de 500 persones i distància de 2 metres, però enguany ja es podrà fer amb 3.000 assistents i 70% de l'aforament. Tot

i que admet que aquest any hi ha hagut despeses que han disparat els pressupostos, s'han equilibrat perquè altres partides no hi van ser.

La cap tècnic de l'Ajuntament de Montcada, Marga Vilalta, ha relatat com al seu municipi es van trobar sense contractes signats però emparaulats per fer, i van decidir programar tant a patis escolars, per la programació familiar, com al pati d'una antiga cerveseria amb dos accessos d'entrada i sortida. La programació cultural d'estiu del 2020 va ser un èxit i la d'ara ja es dibuixa com a més semblant a una Festa Major, repetint l'experiència de 2020, però multiplicat per sis espais on hi cap cultura tradicional i popular, públic familiar i vermouths-concerts, entre d'altres.

Dani Granados ha explicat que l'Ajuntament de Barcelona va ser capdavanter en aventurar-se amb el Festival Grec, "entomant reptes de seguretat", i va resultar ser "un punt d'inflexió per provocar festivals més grans com Cruïlla XXS, les Nits del Primavera o després l'experiència del Sala BCN amb les sales de l'ASACC". El Grec i el Sala BCN com a experiències pilot del que resultaria el repte més gran, La Mercè, que es va poder fer amb el canvi de paradigma, "seguint la limitació d'aforament, distància de seguretat i reserva prèvia per a fer seguiment".

Com ha comentat Vilalta a la taula de debat, "si volies fer-ho, ho podies fer. Després, cada municipi sabrà perquè no ho feia per por o menys atreviment de cada govern". I Granados ha reblat: "Si hi ha les condicions tècniques i pressupost que ho habilita, és una voluntat política tirar-ho endavant. I és polític perquè és una manera de reactivar el sector cultural i perquè és un dret de la ciutadania tenir accés de la cultura: la cultura és un espai de trobada fonamental".

Per últim, l'alcaldeessa de Tàrraga ha explicat que es van trobar amb una festa major en plena fase 1 de confinament el 2020 i malgrat tot es va programar activitat cultural gràcies "a la voluntat política i al recolzament ingent del teixit associatiu. Es va fer tota la programació adaptada a les xarxes socials (es van fer concerts per Instagram Live) i als balcons, amb la col·laboració de Ràdio Tàrraga perquè arribés a tothom".

Josep reig (Musicat), Gemma Humet, Guillem Solé (Buhos), Suu, i Cristina Puig Foto: Gemma Martz

Després de la intervenció de Juan Antonio Martínez explicant com artistes i ajuntaments es podien acollir al programa.cat per a les festes majors de 2021 (i posant en valor la feina de l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural, OSIC), finalment ha estat l'hora de la taula dels músics, amb la presència de Guillem Soler de **Buhos**, **Suu**, **Gemma Humet** i de Josep Reig per la cooperativa de músics Musicat.

Suu va tenir un any 2020 de molta projecció, entre d'altres coses gràcies a ser la cançó de l'estiu de TV3, però a nivell de concerts presencials diu haver patit com tothom. A més, per a ella el més feixuc ha estat haver de "treballar en petit format però necessitant igual tot l'equip de 10 persones, havent de buscar lloc per a tots". Així mateix, també ha admès que ha estat "estrany no veure tant el *feedback* de la gent, en actuacions a les xarxes, o veure mitges cares, ara que ja hi ha concerts amb públic assegut".

Guillem Solé amb **Buhos** van tenir la sort de viure el 2020 com un any sabàtic (havien fet 90 concerts el 2019), i quan van arrencar es van veure havent d'aguantar tot l'equip de 14 persones, sense voler que ningú es quedés enrere. I per això van actuar tres nits al Coliseum en comptes d'una: per fer quadrar els números.

Gemma Humet va arribar amb disc nou l'octubre de 2020 durant un nou confinament, però va poder fer la feina de promoció. Després el més estrany per ella ha estat "la distància que dona la mascareta: no es genera la mateixa intimitat i es creen altres conductes". Ha posat en valor la música com antídoto contra les angoixes de la pandèmia i com a lleure per deixar de pensar en preocupacions.

Pel seu costat, Josep Reig de Musicat ha defensat la pervivència d'orquestes i cobles per a les festes majors de 2021, ja que el 2020 va ser un any nefast de cancel·lacions. "Els ajuntaments ara estan a l'expectativa del que passarà amb la vacunació. Aquesta indefinició és el que ens fa estar més intranquils. Ara bé, les formacions ja tenen preparats diversos formats pel que pugui passar".

Solé ha estat el més contundent i encès en aquest toc d'atenció als ajuntaments i responsables de les programacions musicals per aquest estiu: "Hi ha cops que jo m'hi he escalfat i hi veig una deixadesa de funcions dels regidors de cultura. Ells cobren cada mes. Busca una fórmula! Si un cobra un sou, ha de fer-ho. Hi ha mil formats, mil maneres. Hi ha casos de regidors amb cares de marbre. Hi ha pobles que han programat ara. Hi ha gent que s'arromenga i gent que s'escaqueja. Llarga vida als arromangats!".